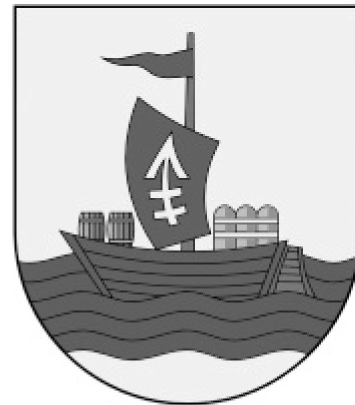
КРЫВІНКА

ЧЭРВЕНЬ
№ 9 (163)
2015 год

ІНФАРМАЦЫЙНА-КУЛЬТУРНАЯ ГАЗЕТА БЕШАНКОВІЦКАГА РАЁНА

МЕРКАВАННЕ РЭДАКТАРА

ВЕРХНЯКРЫВІНСКАЯ ЛАЗНЯ

Маладзейшыя, пэўна, не ведаюць, што гадоў 25 таму ці не палова бешанкоўцаў і ўсе без выключэння бешанковіцкія начальнікі па суботах мыліся не дзе-небудзь, а ў верхнякрывінскай лазні былога калгаса “20-ты з’езд КПСС”.

Акрамя ўсяго іншага, у лазні была добрая саўна з душам і працавалі басейн і цырульня. Тут прадавалі марозіва і піва. У вялізным будынку, што месціцца на беразе ракі Крывінка, было ўтульна і ахайна. Пры лазні быў пральны камбінат, куды запісвалі на чаргу, бо ад кліентаў не было адбою. Не паехаць туды ў суботу памыцца сярод бешанковіцкіх начальнікаў лічылася праявай дрэннага густу.

І вось недзе напрыканцы 90-х гадоў мінулага стагоддзя, калі ў краіне пачаласяка таваcія з коштамі і заробкамі, лазня перастала функцыянаваць. Яно і зразумела: спынялася вытворчасць, а тут нейкая лазня. А потым добрых 10 гадоў лазня чакала гаспадара, які б ўзяўся навесці яе нескладаны механізм функцыявання.

І такі гаспадар знайшоўся ў асобе “Наватара”, які з’яўляецца пераемнікам “20-га з’езда”. Ініцыятыва, мусіць, зыходзіла з райвыканкама, бо неяк у Верхняе Крывіна завіталі з семінарам, дзе паказвалі адрамантаваны Дом культуры і іншыя аб’екты. Тады ж, мабыць, вырашылі аднавіць працу лазні.

Работа закіпела. Лазня пачала ўсміхацца новымі шклопакетамі, якія ўставілі ў аконныя праёмы. Здавалася, што не за гарамі дзень яе урачыстага адкрыцця…

Але потым тыя шклопакеты выцягнулі назад, а лазню кінулі на разрабаванне.

Якая яна сёння, відаць з фотаздымкаў на сайце beshankovichy.by.

Г.Станкевіч

НАША ЖЫЦЦЁ

У ЦЭНТРЫ АДКРЫЛАСЯ КАФЭ “ЛЕТНЯЕ”

Размяшчаецца яно на вольным паветры насупраць аўтастанцыі.

Яшчэ гады два ці тры таму тут пабудавалі навес, які ўвесь гэты час не выкарыстоўваўся. І вось сёлета напрыканцы траўня тут знеслі драўляныя “церамочкі”, што калісьці ўпрыгожвалі цэнтр горада, а на іхнім месцы абсталявалі гандлёвы павільён.

Кафэ працуе ў будні дні з 14-00 да 20-00, а ў нядзелю з 8-00 да 14-00.

Цяпер у цэнтры Бешанковічаў на вуліцы можна папіць піва ці гарэлкі проста на вачах у міліцыянтаў, і не баяцца пры тым, што цябе заграбуць у каталажку, як гэта яны робяць у “Соснах”. Магазін “Сосны” таксама мае паблізу сябе на вольным паветры некалькі сталоў, аднак ягоны магазінны статус не мае дазволу на распіццё на тых сталах алкаголю.

У кафэ такое дазваляецца. І, думаецца, што асноўны прыбытак кафэ і будзе ад піва ды гарэлкі. Хаця ў спёку нядрэнна выпіць і халоднага квасу, які тут прадаюць на разлў.

Пра кошты мяркуйце самі. Зразумела, што аднаразавыя плястыкоўкі коштам 1 400 рублёў яўна не па нашых кішэнях. Таму, думаецца, асноўнымі кліентамі ўстановы будуць наведнікі з праходзячых аўтобусаў ды мясцовыя выпівохі.

Для горада ж патрэбныя некалькі недарагіх кафэшак на 30 – 50 месцаў, дзе можна было б утульна адзначыць дзень народзінаў ці яшчэ што. Зноў жа, усё ўпіраецца ў заробкі грамадзян, якіх аніяк не хапае на цывілізаваны адпачынак. А таму, здаецца, як і раней, бутэлькі будуць распівацца дзе заўгодна: у парках і на рэчках, адным словам - на прыродзе, дзе магазіннымі будуць толькі напоі ды закусь.

Г.Станкевіч

ВЫРАШЫМ ПРАБЛЕМУ

КАЛЯРОВАРНЫЯ ПРАБЛЕМЫ

Лета – пара веласіпедная. Той, хто не адкрыў для сябе гэтай аксіёмы, мусіць зрабіць тое ў найбліжэйшыя дні. Ровар (так па беларуску называюць веласіпед) дае заўжды добры настрой, падтрымлівае фігуру, а ў дадатак сочыць за тым, каб у кішэні не пераводзіліся грошы. Бо веласіпед не трэба запраўляць, а вось зэканоміўшы 2 – 3 запраўкі можна набыць сабе надзейнага двухколавага сябра.

На днях у Віцебску адкрылі першую веладарожку працягласцю каля двух кіламетраў. Але я тут зусім не пра тое, каб зараз жа пабудавалі веладарожкі ў Бешанковічах. Хаця ў будучых праектах па рамонту і рэканструкцыі вуліц горада іх трэба абавязкова ўлічваць.

У гэтым артыкуле размова пойдзе пра праблемы паркоўак двухколавікаў.

У нашым райцэнтры велааматараў некалькі соцен чалавек, але з іх інтарэсамі ніхто не лічыцца ўсур’ёз. Гэтыя словы падцвярджае не толькі адсутнасць веластаянак каля большасці афіцыйных установаў, але і існуючыя веластаянкі каля магазінаў “Южный” і “Восточный”. Той, хто такія стаянкі рабіў, думаецца, быў на добрым падпітку. Бо пры правядзенні зварных работ былі парушаны асноўныя прапорцыі металічных канструкцый, патрэбныя для ўтрымання ровара.

У велатрымальніка блізу магазіна “Южны” адлегласць паміж пруткамі, якія мусяць трымаць веласіпеднае кола, зроблена празмерна вялікая, так што кола не ўтрымліваецца і ровар падае.

А вось у велатрымальніка блізу магазіна “Восточны” занадта малая глыбіня ўсёй канструкцыі. Яна прыдатная хіба што для дзіцячых ровараў. Кола веласіпеда для дарослых не фіксуецца ў трымальніку і ровар валіцца.

Але ж начальнікі на роварах не ездзяць! Для іх з вокнаў іх аўтамабіляў выгляд прыкрамнай тэрыторыі радуе вока. А як жа: усё ў кветках, магазіны абсталяваны веластаянкамі. Усе стандарты выконваюцца – прэмія ў кішэні.

А просты люд, той, хто не злазіць з ровараў, нават не ўздымае падобныя праблемы, бо ведае, што райпоўскае начальства здольнае, відаць, толькі пускаць пыл у вочы. Што яно, як вы пераканаліся, паспяхова робіць.

Г.Станкевіч

НАВІНЫ ЭКАНОМІКІ

ЗАПАЗЫЧАНАСЦЬ ПА ЗАРПЛАЦЕ РАСЦЕ

У Рэспубліцы Беларусь на 1 чэрвеня 2015 у 444 арганізацыях мелася пратэрмінаваная запазычанасць па заработнай плаце перад 75,9 тыс. работнікамі. Сума пратэрмінаванай запазычанасці склала 300, 6 млрд. рублёў (1,6 працэнта ад фонду заработнай платы па рэспубліцы за красавік 2015) і ў параўнанні з пратэрмінаванай запазычанасцю на 1 мая 2015 г. павялічылася на 45,5%, або 94 млрд. рублёў.

У Бешанковицким раёне на 1 чэрвеня мели запазычанасць 4 прадпрыемствы: ААТ "Бешанковічы Аграсэрвіс", КСУП "Плісcыагра", СУП "Свіціна-ВМК", ЗАТ "АСБ-АГРА Наватар".

М.Васільеў

*****

Яна бывае, бы ўлетку мора,
яна бывае, як зімні вецер…
А цэлы свет пра яе гаворыць:
“Такіх жанчын не бывае ў свеце!”

Калі яна шпацыруе ўранні,
злятаюцца на пляцень вароны,
і хтосьці абавязкова каркне:
“Ідзе цар-рэўна, а без кар-роны!..”

Яе не кратаюць словаў джалы,
яна не чуе шыпення-кпінаў,
яна не знае: абмерлі б залы,
калі б зайшла яна на хвіліну.

Яна нібыта з былога веку,
дзе ў зорным небе жыла-была ўся,
нібы да нас з абразоў Эль-Грэка,
сышла аднойчы і засталася.

Дарогі сцеляцца ёй кілімам,
пад ногі просяцца легчы сцежкі,
і, быццам вязьні, за ёй пайшлі б мы,
ў палон захопленыя усмешкай.

Яна бывае, бы ўлетку мора,
яна бывае, як зімні вецер,
яе спаткаеш у небе зорным,
яна існуе усё ж на свеце!

Г.Станкевіч

РЫНАК ПРАЦЫ

ВАКАНСІІ Ў ЧЭРВЕНІ

Колькасць вакансій у Бешанковіцкім раёне працягвае зніжацца. У чэрвені на сайце Міністэрства працы і сацыяльнай абароны прапануюць толькі 12 вакансій на 17 вольных месцаў. (У траўні было 14 вакансій на 22 месцы.)

ААА “Бешанковічы Аграсервіс”. Па-ранейшаму тут патрабуюцца два аператары машыннага даення з заробкам 2,5 млн. руб., токар з заробкам 2, 8 млн руб і трактарыст з заробкам у 3 млн. Трох жывёлаводаў з заробкам па 2,2 млн. руб., якія патрабаваліся ў траўні, мусіць, знайшлі.

АТП-21 патрабуецца два кіроўцы аўтамабіля з катэгорыяй “С” і адзін з катэгорыяй “Д” з заробкамі па 4 млн.

Па-ранейшаму тры вакансіі кіроўцаў катэгорыі “С” патрабуецца Бешанковіцкаму РАНС. Умовы такія: стаж работы не менш за 1, 5 гады, праца суткамі праз двое. Заробак – 4,1 млн.

Як і ў мінулым месяцы Бешанковіцкаму РСТ (райпо) патрабуецца электраманцёр па рамонце і абслугоўванню электраабсталявання з заробкам 2,8 млн., афіцыянт з заробкам 2,2 млн і дзве прадавачкі з заробкамі па 3 млн.

Які ўжо месяц кіроўцу пагрузчыка ДРСП-110 прапануе тыя ж 2,2 млн.

Аддзелу культуры патрабуецца мастак і акампаніятар з тымі ж 2,2 млн кожнаму. Гукааператара, мусіць, ужо знайшлі.

М. Васільеў

ЗМАГАЕМСЯ З КАРУПЦЫЯЙ

У ВОБЛАСЦІ – 70 ФАКТАЎ ХАБАРНІЦТВА

Па словах першага намесніка пракурора вобласці Аляксандра Сідаровіча па лініі БЭЗ зарэгістравана ўжо амаль 400 злачынстваў эканамічнай накіраванасці, у структуры якіх пераважаюць розныя віды крадзяжоў і злачынствы супраць інтарэсаў службы. У тым ліку адзначаецца прыкметны рост зарэгістраваных фактаў хабарніцтва: з 43 за 5 месяцаў мінулага года да 70 - за аналагічны перыяд гэтага.

Пры гэтым у сваім дакладзе на каардынацыйнай нарадзе па барацьбе са злачыннасцю і карупцыяй Аляксандр Сідаровіч адзначыў, што паранейшаму шмат карупцыйных злачынстваў выяўляецца ў аграпрамысловым комплексе, медыцыне, транспартнай сферы. Па крымінальных справах гэтай катэгорыі усталяваны матэрыяльны ўрон на Br2,9 млрд, з якіх кампенсавана Br1,2 млрд. Накладзены арышт на маёмасць на Br1,7 млрд. Не адзінкавыя выпадкі выяўлення такіх злачынстваў у органах выканаўчай улады, кантрольных, праваахоўных. У цэлым у бягучым годзе аператыўнымі службамі выяўлена і пастаўлена на ўлік 51 карупцыйнае злачынства. Да крымінальнай адказнасці прыцягнутыя 36 асоб, у тым ліку 2 прадстаўнікі ўлады.

"Найбольш эфектыўна па выяўленні злачынстваў дадзенай сферы працуе спецыялізаванае падраздзяленне - БЭЗ УУС. Разам з тым, іх выніковасць, на нашу думку, магла б быць вышэй. Праваахоўнікі не надаюць належнай увагі выяўленні і спыненні злачынстваў, звязаных з парушэннем парадку бюджэтнага фінансавання дзяржаўных праграм, закупак прадукцыі за бюджэтныя сродкі, заключэннем і выкананнем інвестыцыйных дамоваў. У некаторых рэгіёнах на працягу 1-2 апошніх гадоў не выяўляліся злачынствы карупцыйнай скіраванасці: у Браслаўскім, Докшыцкім, Дубровенскім, Расонскім, Сенненскім раёнах. Ня ўскрывалі злачынствы дадзенай катэгорыі супрацоўнікамі Аршанскага АУСТ", - падкрэсліў Аляксандр Сідаровіч.

Кацярына Князева
БелТа

ЗДАРЭННІ

СКРАЛІ КАНЯ

У ноч з 14-га на 15-га чэрвеня ў вёсцы Буднікі Верхнекрывінскага сельскага Савета прапаў конь. Зразумела, што гаспадары адразу заявілі аб прапажы ў міліцыю. Але цягам трох дзён каня так і не знайшлі.

17-га чэрвеня парэшткі каня знайшоў механізатар "Наватара", які на трактары варушыў калгаснае сена. Вантробы і капыты былі прыкрытыя скурай каня.

На месца знаходкі выязджала міліцыя. Вядзецца следства.

А.Тутэйшы

ЗВАРОТНАЯ СУВЯЗЬ

ПАГАВАРЫЦЬ З МЯСЦОВАЙ УЛАДАЙ

За пяць месяцаў у Бешенковічском раёне зарэгістравана 120 зваротаў, 52 з іх паступіла падчас наўпроставых тэлефонных ліній.

У Бешанковіцкім раёне на тэлефонныя званкі адказваў кіраўнік спраў Сяргей Рэуцкі. Праблемы, з якімі звярталіся людзі, здаецца, і не глабальныя, але ад гэтага не менш балючыя для кожнага суразмоўцы.

Галіна Сяліцкая прыехала на выхадныя ў вёску Засценкі да маці і даведалася, што ў куратнік панадзілася ліса і скрала за некалькі дзён 11 курэй. З просьбай дапамагчы жыхарам вёскі адлавіць рыжую разбойніцу Галіна Пятроўна патэлефанавала на «наўпроставую лінію». Сяргей Равуцкі адразу звязаўся з падлоўчым мясцовай паляўнічай гаспадаркі і даручыў разабрацца з праблемай.

Іна Шчарбакова з вуліцы Школьнай ў райцэнтры паведаміла аб няспраўнай калонцы. Валянціна Каралёва з Касарэўшчыны звярнулася з нагоды старой таполі, якая закрывае святло ў яе доме. Пажаданне адно: хай бы абрэзалі галінкі. Дрэва знаходзіцца на тэрыторыі паркавай зоны, і ўжо ў панядзелак камунальнікі выехалі на месца.

Пытанні работы камунальнай гаспадаркі па-ранейшаму лідзіруюць у статыстыцы скаргаў, але з таго часу, як «наўпроставыя лініі» сталі праводзіцца штотыдзень, колькасць зваротаў грамадзян у Бешанковіцкі райвыканкам няўхільна зніжаецца, адзначыў Сяргей Рэуцкі: - Мы і раней праводзілі тэлефонныя лініі. Раз у месяц абавязкова дзяжурыў старшыня райвыканкама - тады рэгістравалі па 10-12 званкоў. Цяпер жа людзі прывыклі, што пагаварыць з прадстаўнікамі мясцовай улады можна кожную суботу, і больш двух-трох зваротаў ўжо даўно не бывае. Пытанні, як правіла, задаюць жыццёвыя: вуліцу грэйдараваць просяць, дапамагчы працаўладкавацца. Неяк цікавіліся, каму можна оптам мёд рэалізаваць. Усе вырашаем ў працоўным парадку і, дарэчы, бачым, што і ў вышэйстаячых інстанцыях жыхары раёна сталі звяртацца радзей - у гэтым годзе звярталася ўсяго пяць чалавек.

Уладзімір Козыраў
"СБ"

НАША СПАДЧЫНА

ПРА ДЗЕСЯЦІПУДОВЫЯ ЯКАРЫ І ІНШАЕ

Кузнец з райцэнтра Андрэй Трубецкі нацягвае гідракасцюм, затрымлівае дыханне і нырае ў раку. Калі праз некалькі хвілін з-пад вады выскоквае яркі буек на вяроўцы - «рыбалка» ўдалася. Застаецца толькі раскапаць і выцягнуць на бераг цяжкі каваны якар... Такога роду пошукі прынеслі ў калекцыю мясцовага энтузіяста за тры гады больш за дваццаць «стоп-анкераў» розных часоў.

Падстрэлены «госць з мінулага»

У двары ў Андрэя Віктаравіча цэлая калекцыя незвычайных якароў. Самы прыкметны з іх - пяцілапчаты, амаль двухмятровы, выраблены метадам кавання. Але ён у фаварытах гаспадара не лічыцца. А вось карабельны, марскога стандарту 1852, з двума лапамі, насупраць-самы любімы рарытэт. З цікаўнасці спрабую зрушыць яго з месца - не паддаецца. - *Важыць 120 кілаграмаў, надарвешся!* - Папярэджвае каваль. - *Яму сапраўды не менш за 150 гадоў. Гэтую штуковіну мы з напарнікам выцягнулі пазалетась недалёка ад пантоннага моста. Падобная на «адміралцейцаў» аснастка, дарэчы сказаць, вядомая яшчэ з антычных часоў.*

Экскурсія тым часам працягваецца. Бачу чатырохлапы каваны якар-«котку». Гаспадар знаходкі успамінае выпадак: *«Тры гады таму з берага Дзвіны ўбачыў, як мой таварыш, заўзяты падводны паляўнічы, плыве на лодцы, а ў яго на борце такі прыгажун. Да гэтага не апускаўся ў раку з мэтай даследаваць дно. Але як толькі даведаўся, што знойдзены паплечнікам скарб знаходзіўся ўсяго на паўметровай глыбіні каля берага, рашыўся на авантуру».*

Спатрэбілася роўна два тыдні, каб адшукаць першую знаходку - якар з доўгім цяжкім калаўротам і чатырма загнутымі лапамі. Такія раней ўжываліся на караблях, якія рухаліся па шляху «з варагаў у грэкі». Падобныя якары рыбакі да гэтага часу выкарыстоўваюць на лодках. Але гэты асаблівы: на ствале выразная метка ад кулі... Сярод усяго іншага заўважаю прадмет, які нагадвае велізарную выгнутую іголку хірурга. Што гэта? - *Берагавы гак з сталі,* - тлумачыць Андрэй Трубецкі. - *Выкарыстоўваўся для швартоўкі да берага невялікіх судоў. Побач на сцяне вісіць старадаўні карабельны блок, які ўжывалі як для ўздыму на борт грузаў, так і ветразяў на мачце. Калі захапіўся пошукам якароў, шмат цікаўнага даведаўся...*

Парк замест кірмашу

Адкуль жа ў Дзвіне ўзялося столькі цікавага? У раённым краязнаўчым музеі распавялі, што поруч бешанковіцкай пераправы праз раку з старажытных часоў на карабельнай прыстані ў XVI-XVII стагоддзях прышвартоўваліся гандлёвыя шхуны з усяго свету, якія рухаліся па Варажскім шляху. «Заморскія гандляры» прапаноўвалі тавары на знакамітым Бешанковіцкім кірмашы, які доўжыўся, як правіла, ад трох да чатырох тыдняў з канца ліпеня. У 1837 годзе сюды з'ехалася больш за дзесяць тысяч чалавек. Сёння на месцы здзелак куплі-продажу - стары парк з помнікам. Бачыў яго, калі ішоў ад аўтобуснай станцыі. Манумент складаецца з двух гранітных блокаў, на адным з якіх прымацаваны старадаўні 170-кілаграмовы якар з таямнічай маркіроўкай уверсе. Вопытны каваль тлумачыць: сабралі метадам кавальска-горнавай зваркі ці то ў Рызе, ці то ў Санкт-Пецярбургу. Працавалі ў гэтых гарадах знатныя кавалі, якія і маглі яго зрабіць. - *Даставалі паўдня,* - успамінае Андрэй Віктаравіч. - *Спачатку з пяску тырчаў толькі востры кавалак металу. Звярнулі ўвагу, што ён крыху заржавеў. Частка, якая знаходзілася ў пяску, захавалася лепш. «Крук» якраз з часоў праўдзення вядомага гандлю. Такія прылады маглі важыць раней і па 270 пудоў (чатыры з паловай тоны). На фоне здаравяка знойдзены - зусім карлік. Але вяроўка ўсё роўна парвалася, мабыць, не вытрымаўшы напору вады і масы гружанай гандлёвай баржы.*

Таямнічае «ДЗ»

У калекцыі Трубецкага поўна усяго таго, што некалі трапляла ў раку: і аплецены бяростай гаршчок, і тры нямецкіх сякеры з часоў Вялікай Айчыннай, і вагавыя гіры чатырохвекавой даўніны, і падсвечнікі ў металічнай аправе... - *Гэта газавыя ліхтары, да канца 1970-х гадоў іх можна было бачыць на рачных бакенах (плывучы знак, які ўсталёўваецца на якары для абазначэння небяспекі на шляху руху судоў). Рачнікі вялі свой транспарт, абыходзячы гэтыя маякі. Увечары газніцу запальвалі, а раніцай тушылі,* - тлумачыць мне энтузіяст. Ёсць у засеках у гісторыка-аматара некалькі бязменаў векавога ўзросту, дваццатка старадаўніх печкавых дзверцаў з выявамі і клеймамі вытворцаў. На адной з іх адлітыя дзве літары «ДЗ». Што значыць? - *Дзямідаўскі завод на Урале. Спачатку там адлівалі з чыгуну пліты для царкоўных і завадскіх падлог, рашоткі, а затым з 1813 у асартыменце з'явіліся першыя печкавыя дзверцы. Дарэчы, на дзверцах, якая ёсць у мяне ў калекцыі, ліцейшчыкі адлюстравалі саміх сябе за працай.*

Выратаваў саламарэзку і малатарню

Калекцыянер прызнаецца: нейкія экспанаты яму падарыла Дзвіна, але многія рэчы ён адкапаў на «чармецэ», куды наўзамен цягаў свой метал, які не мае ніякай гістарычнай значнасці. Сярод такіх знаходак - рарытэтная ангельская саламарэзка. Нягледзячы на больш чым стогадовы ўзрост, яшчэ працуе. На металалом ледзь не адправілася і старая нямецкая малатарня. У свой час адзін такі агрэгат мог абслужыць цэлую вёску, а гэта 20 сем'яў! Жыхар райцэнтра, на шчасце, паспеў забраць механізмы да сябе. Папаўняюць калекцыю і знаёмыя. Тры тыдні таму, да прыкладу, падарылі 150-гадовую каваную астрогу, якую ў ваколіцах вёскі Бачэйкава адкапалі школьнікі. Такімі рыбалоўнымі прыладамі білі буйную рыбу ноччу пры святле паходняў. Для экспазіцыі - гэта ўнікальнае набыццё. Самыя старажытныя жа экспанаты - каменныя сякеры і цэсла позняга неаліту, выпадкова знойдзеныя на палях. Многія прадметы з прыватнай калекцыі Андрэя Віктаравіча сёння прадстаўлены ў раённым краязнаўчым музеі на выставе «Інструмент ад неаліту да сучаснасці».

Трубяцкі збіраецца адкрыць тры турыстычных маршруты: - *Адзін будзе праходзіць па беразе Дзвіны. Другі думаю прысвяціць дарэвалюцыйнай гісторыі Бешанковічаў, турыстаў чакае цікавая экскурсія па гарадскім пасёлку. А трэці маршрут раскажа пра бітвы і геразім воінаў Чырвонай Арміі ў час Вялікай Айчыннай вайны.*

Каваль і сам гатовы стаць экскурсаводам, бо інфармацыі па гісторыі пасёлка ў яго назапасілася дастаткова. Упланах - і ўласны музей, экспанатаў для якога ўжо набралася больш за тысячу...

Ігар Мацялёнак
«СГ»

АБ'ЯВА

• Каб атрымліваць кожны нумар газеты «Крывінка» паведаміце рэдакцыі аб гэтым. Калі не жадаеце атрымліваць газету, то патэлефануйце.

• Калі прачыталі "Крывінку", то калі ласка, перадайце знаёмым.

• Наша газета стала размяшчаецца на партале http://kamunikat.org, дзе зацікаўленыя грамадзяне могуць яе спампаваць са старонкі: http://kamnikat.org/kryvinka.html каталагу "Пэрыёдыка" для далейшага выкарыстання яшчэ да з'яўлення газеты на паперы.

НАШЫ ЗАРПЛАТЫ

КАК БЕЛОРУСЫ ОТКАЗАЛИСЬ ОТ ЕВРОПЕЙСКИХ ЗАРПЛАТ

Видимо, все-таки стоило белорусам согласиться на зарплату в размере 2000-2500 долларов, когда им это предлагали... А теперь уже не предложат.

Общество и армия наемного труда Беларуси все еще обсуждают программное выступление Александра Лукашенко на VII съезде профсоюзов. А жизнь уже ставит перед ними новые вызовы.

Вызовы, сопряженные с рисками. Для жизни.

Известно, что главную угрозу жизни представляет сама жизнь. А основным источником поддержания жизни остается зарплата. Откровенно говоря, очень скромная зарплата. По официальным данным, среднемесячная зарплата на предприятиях народного хозяйства в апреле текущего года составила 6,536 млн. рублей, в пересчете по нынешнему курсу – 452,1 доллара.

По сравнению с декабрем прошлого года она сократилась на 13%. Хотя и декабрьская зарплата была очень скромной (например, по европейским меркам) – 621 доллар.

Но жить можно и нужно, поскольку по-иному действовать не получается, да и не позволяется. Тем не менее скажу, как гражданин страны, что белорусы, принимавшие в рождественские праздники гостей из-за границы, не желая выглядеть круглыми сиротами своего социального государства, уверяли, когда приходило время задушевных бесед «про жизнь-жестянку», что живут по средствам, получают по 1000-1500 «зелеными».

А скоро будет больше.

Почему называли именно эти цифры? Думаю, потому, что многие помнят обещания, которые раздавал Лукашенко в декабре 2010 года. На VI Всебелорусском народном собрании он с дерзким вызовом всему миру объявил, что обрек народ на исторический выбор: независимую, сильную и процветающую Беларусь.

К слову, с той поры в умеренно пьющей компании кто-нибудь обязательно предложит тост: «Ну, за процветание!». Не так, как пили, скажем, за Родину и Сталина, с яростным огоньком в глазах. А без фанатизма, считая, что если Лукашенко выполнит свои обещания хотя бы на 70%, то этого нам всем за глаза хватит. Ведь Лукашенко рассуждал примерно так: у нас считается, что зарплаты в размере 500 или даже 1000 долларов недотягивают до европейского уровня. Но ведь надо учитывать и «социалку», львиную долю финансирования которой взяло на себя государство.

Когда произносили эти слова, трудящиеся получали ноябрьскую зарплату 2010 года, которая в эквиваленте составляла 471,8 доллара.

Это уже реальная зарплата, очищенная от налогов и обязательных платежей, от «социалки». В любом случае эта зарплата приближалась к цифре 500 долларов, но и близко не приближалась к 1000. В связи с этим Лукашенко даже «покаламбурил» – посоветовался с самим собой, посчитал-прикинул и сказал собравшимся: «Я уже не раз предлагал сделать все, как на Западе: дать зарплату в 2-2,5 тыс. долларов, но и платить за все самим по европейским меркам – за квартиру, за образование, за медицину и так далее. Но вы же не хотите!».

Вот он, момент истины: белорусы сами отказались от европейских зарплат!

Почему? Во-первых, потому, что их мнением никто всерьез не интересовался, во-вторых, им сказали, что они уже живут по-европейски. Оказывается, население оплачивает менее 30% расходов ЖКХ, 40% издержек общественного транспорта, всего лишь 10% тратят на содержание ребенка в детском саду и только полпроцента расходов приходится на обучение одного учащегося в школе. Все остальное, мол, возмещает государство.

Нуда, возможно, но ведь деньги государство не зарабатывает. Оно может только их тратить с использованием разных своих затей. И взыскивать налоги с каждого жителя страны. Подчеркну: с каждого, включая младенцев, за которых налоги пока платят родители.

Интересно, что на Западе тоже есть государства, есть муниципальные экономики, которые содержат общественный транспорт, муниципальную школу, учреждения культуры, наконец, пожарные команды. Малоимущих обеспечивают социальным (дешевым, или бесплатным, или государством финансируемым) жильем. В разных странах и уровень жизни разный. Но в любом случае расходы населения на пользование общественным транспортом устанавливаются на таком уровне, чтобы это было необременительно для всех жителей. Бедняков и богатеев.

Если бы «буржуи» ездили на трамваях, а за ними рысцой бежали бедняки… Но, кажется, такого никогда и нигде не было. Ни в одной стране, ни при консерваторах, ни при либералах. В общем, социальная сфера на Западе сложна, там действуют экономические стимулы, но только в той мере, в которой они обеспечивают доступ к ней всех граждан. Если кто-то сомневается, пусть вспомнит, что в последние 100 лет коммунально-социальный порядок определяли в Европе именно социал-демократы.

Как сказал бы Виктор Шендерович, «не надо путать астму с оргазмом». Где белорусу взять деньги на полную оплату услуг ЖКХ, «бесплатные» медицину, образование? В вузах и ссузах "платников" гораздо больше, чем бюджетников, стремительно растет в объемах платная медицина, вместе с повышением базовой величины повышается цена административного обслуживания населения государством.

Даже пенсии, если забыть, что у нас действует солидарная система взносов в ФСЗН, мы сами себе оплачиваем. То есть, работая, мы платим в счет своего будущего пенсионного обеспечения на самом деле больше, чем потом получаем пенсии, но, слава богу, государство, распоряжаясь пенсионным фондом по собственному усмотрению, какие-то копейки оставляет и на них.

Откуда деньги? Привожу структуру среднедушевого минимального потребительского бюджета в ценах марта 2015 г. по статьям расходов: продукты питания – 51,6%; одежда, белье, обувь – 19%; ЖКХ – 6,5%;

(працяг на стар. 4)

НАША ЎЛАДА

ЩЕТКИНУ НАЗВАЛИ «САМЫМ АНТИНАРОДНЫМ МИНИСТРОМ»

«Салідарнасць» отследила реакцию белорусов на заявление Марианны Щеткиной о том, что если в семье есть дети, то папа должен «крутиться», а не трудиться на одной работе.

Женщины встали на защиту мужчин: «Так от кого детей делать? После двух работ не у всякого мужика стоять будет»

Что любопытно, высказывание Марианны Щеткиной больше всего взбудоражило представительниц ее пола. Вот какие комментарии оставили пользователи на форуме talks.by.

***

«У моей подруги муж «докрутился» - Царствие ему небесное... Не пил, не курил, семью обеспечивал, подрабатывал постоянно. Старался. Молодой мужчина, 50 лет, просто упал и умер. Острая сердечная недостаточность. У соседской девочки-одноклассницы папа умер, 35 лет, сердечный приступ. Подрядился на выходных на стройке помогать... У кормильца-мужика зарплата должна быть нормальная, чтоб время на детей и на жену оставалось» (zahlebaev).

***

«Так от кого детей делать? После двух работ, например, на стройке у мужика не у всякого стоять будет» (elena__nuzhdina).

***

«Полагаю, что после работы министром Щёткина спешит репетиторством заниматься, по физике, учителем которой она является. Не иначе, как из собственного опыта глубокомысленные советы» (Alexandrina).

***

«Госпожу Щеткину уже пора номинировать на звание "Самый антинародный министр"» (oper-33).

***

«Ждем налога на тех, кто работает на одной работе» (personage).

Люди в регионах: и так «крутимся», но работы нет

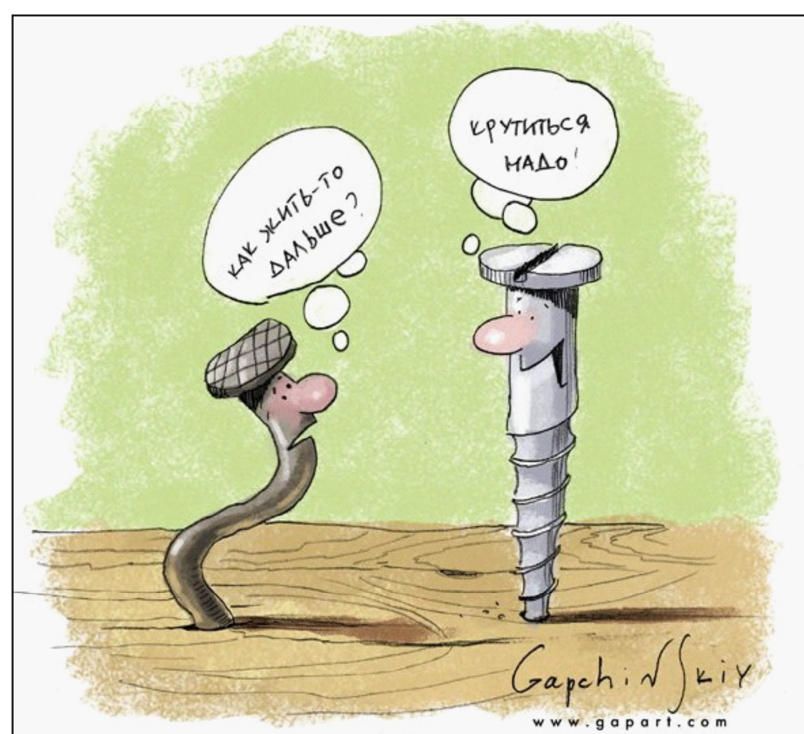
В связи с заявлением министра «Салідарнасць» связалась с двумя семьями, где главы семей работают на стройке и на заводе, чтобы узнать, есть ли у них возможность «крутиться».

Вот что сказал рабочий Осиповичского завода автомобильных агрегатов:

– Чтобы понимали: на нашем заводе фактически держится весь город. У нас работает около двух тысяч человек, на других предприятиях – по 150-200. Тот же нерентабельный «Коммаш» теперь пытаются кому-нибудь продать. Железная дорога не резиновая, всех принять не может. То есть нормальную работу можно найти только на автозаводе. Если он перестанет работать – городу хана.

Ольга, жительница Лиды, которая находится в декрете и воспитывает двух малолетних детей, рассказала «Салідарнасці», что есть проблемы с работой и в их городе.

– Муж работает на стройке, еще недавно получал 10 млн, а сегодня, работая больше, имеет зарплату в 4 млн. В его стройорганизации продолжаются сокращения – нет прежних заказов. Мужчины не знают, что делать, уезжают в другие регионы, пытаются найти работы за границей. А муж – он тоже человек, ему нужен отдых. Если кто-то думает, что, отработав день на стройке, у него хватит сил на другую работу – это не так. Пусть лучше министры «покрутятся», а то только сидят и животы отпускают.

Представитель предпринимателей: призыв Щеткиной – популистский лозунг

«Салідарнасць» поинтересовалась у председателя Совета РОО «Перспектива» Анатолия Шумченко, могут ли рабочие, отстоявшие день у станка, заняться в свободное время бизнесом и немного подзаработать.

– Предприниматели уже 20 лет крутятся как белки в колесе, не зная ни покоя, ни сна, ни отдыха. Если бы наши министры так «крутились», мы бы уже жили в другой стране. Мне кажется, что если человек загружен и работает по контракту, то заняться бизнесом физически невозможно, – отметил Анатолий Шумченко.

– То, что сказала министр труда и соцзащиты, – популистский лозунг. Мы слышим их от чиновников каждый раз, когда они не могут внятно объяснить, почему власть допустили снижение уровня жизни и зарплат. Белорус – он что: физически более выносливый, чем русский или американец, который трудится на одной работе? Подобные высказывания от министра труда и соцзащиты недопустимы. Ее задача как раз и состоит в том, чтобы труд людей оплачивался достойно, чтобы соблюдалась Конституция и не нарушались правила о восьмичасовом рабочем дне.

Андрей Водчиц
"Салідарнасць"

НАШЫ ЗАРПЛАТЫ

(пачатак на стар. 3)

бытовые услуги, транспорт, связь – 9,1%; мебель, предметы культурно-бытового и хозяйственного назначения – 8%; культурно-просветительные мероприятия и отдых – 1,6%; взносы и платежи – 2%, лекарственные средства, предметы санитарии и гигиены – 2,2%.

Это научно рассчитанные нормы, в которые укладывается действующий бюджет прожиточного минимума в среднем на душу населения – 1,474 млн. рублей. 100 долларов!

Не сильно покатаешься при таких капиталах даже на общественном транспорте! А цена льготы, если вспомнить давным-давно прошедшее время, выражалась всего в трех копейках, которые стоил талончик на трамвай.

Жить надо, отвечать на вызовы времени, надо рисковать. Правда, не всегда. Вы, например, никогда не доедете на трамвае до тропического острова, где огромные цунами иногда смывают в океан всех отдыхающих и местных жителей. А желающие отдохнуть тратят на это деньги, летят в те жаркие края и опускают самих себя в воду, чтобы покормить и пощекотать какого-либо ската или акулу.

Лишив нас возможности зарабатывать, государство от этой напасти абсолютно нас обезопасило. Раз нет возможности – нет и соблазна.

Жить по минимуму трудно, скучно, неинтересно. Интерес начинается вместе с приближением и превышением средней заработной платы. Среднюю зарплату получают средние по квалификации, усердию, трудолюбию работники, которые должны решать свои задачи на довольно высоком уровне. Но ведь действующая зарплата не позволяет достигать даже минимальных стандартов. Ведь распределенная на четверых домочадцев, трое из которых по объективным причинам не работают (дети, жена-декретница), средняя зарплата падает до самого минимального минимума. Конкретно – до 113 долларов на одного человека.

Получается не достойная бедность, а обычная нищета.

Видимо, все-таки стоило белорусам согласиться на зарплату в размере 2000-2500 долларов, когда им это предлагали...

А теперь уже не предложат.

Константин Скуратович
http://www.belrynok.by

ВЫБАРЧАЯ КАМПАНІЯ

ПРАСЯДАННЕ ЭКАНОМІКІ ЗМУШАЕ НАБЛІЖАЦЬ ВЫБАРЫ

Прэзідэнцкія выбары, хутчэй за ўсё, пройдуць на месяц з лішкам раней - 11 кастрычніка. З такой прапановай, якая здзівіла палітызаваную публіку, выступіў Цэнтрвыбаркам.

Раней яна ж называла найбольш верагоднай датай 15 лістапада. Новую ініцыятыву кіраўнік Цэнтрвыбаркама абвясціла 9 чэрвеня адразу пасля таго, як сустрэлася з кіраўніком дзяржавы. Няцяжка здагадацца, чыё пажаданне артыкуляваць вуснамі Ярмошынай. Беларускі Цэнтрвыбаркам адсябяціну ніколі не дапускаў.

Што ж падштурхоўвае Аляксандра Лукашэнкі да таго, каб зрушыць тэрміны электаральнай кампаніі, якую ён раней абяцаў правесці ў вызначаную гадзіну? Калі адным словам - эканоміка.

Чаму прэзідэнт «падстаўляецца»?

Як вынікае з тлумачэнняў Ярмошынай, ідэя наблізіць выбары прадыктавана нежаданнем лішні раз тузаць дэпутатаў: «Парламент, працуючы зараз, да свайго сыходу на вакацыі можа аб'явіць дадзеную выбарчую кампанію». Але слаба верыцца, што Лукашэнка пагадзіўся на страты свайму іміджу дзеля таго, каб даць парламентарыям спакойна папесціцца на летнім сонейку.

Падкрэслю: калі зрушэнне выбараў на больш ранні тэрмін стане фактам, то для афіцыйнага лідэра гэта будзе відавочнай стратай твару. У кастрычніку мінулага года ён не без пафасу заявіў: «... Падладжвацца пад выбары, як мне прапануюць (тут ужо ўсё пішуць, пачынаючы ад некаторых апазіцыянераў), давайце правядзем не ў лістападзе наступнага года, як пакладзена, калі тэрмін канчаецца, а ў сакавіку, маўляў, зараз абстаноўка падыходзячая, рэйтынг у дзейнага прэзідэнта ледзь не 90%, давайце правядзем. Гэта будзе падман нашых выбаршчыкаў і насельніцтва. Мы не павінны гэтага рабіць, тым больш падстаўляцца там, дзе не трэба, пад крытыку».

Цяпер жа кіраўнік дзяржавы як раз і рызыкуе «падставіцца», арганізаваўшы выбары хай не нашмат, але ўсё ж раней, чым «тэрмін канчаецца». Фразу пра «падман нашых выбаршчыкаў і насельніцтва» палітычныя апаненты абавязкова звернуць супраць самога Лукашэнкі. Ды і просты народ зашушукаецца: нездарма нервуецца «бацька» - мабыць, нешта нядобрае насоўваецца.

Заробкі мізарнеюць, пагражае беспрацоўе

Такім чынам, патрэбныя былі вельмі сур'ёзныя прычыны, каб занядбаць немінучую пры такім рашэнні хвалю негатыву ў грамадскай думцы. І яны, гэтыя прычыны, на паверхні.

«У эканоміцы сітуацыя вельмі цяжкая. Справа нават не ў падзенні ВУП, а ў тым, што дзяржпрадпрыемствы не могуць падтрымліваць занятасць на ранейшым узроўні », - заявіла ў каментары для Naviny.by эксперт Беларускага эканамічнага даследча-адукацыйнага цэнтра (BEROC) Кацярына Барнукова.

Яна падкрэсліла, што прадпрыемствы вымушаныя ўсё часцей перакладаць людзей на няпоўны працоўны дзень або тыдзень, адпраўляць у неаплачаныя адпачынкі. У дадатак пачаліся праблемы з выплатай заробкаў.

На думку Барнуковой, гэтыя тэндэнцыі «ствараюць ціск на палітычны працэс". Да таго ж «далей сітуацыя не будзе паляпшацца, патэнцыялу для гэтага не бачна». Менавіта такая змрочная перспектыва, верагодна, і прымушае правесці выбары раней, адзначыла субяседніца Naviny.by.

Такім чынам, можна меркаваць, што сітуацыя ў эканоміцы на самай справе, верагодна, яшчэ горш, чым гэта ўяўлялася крытыкам Лукашэнка, пішучым аб глыбокім крызісе беларускай мадэлі. А значыць, для кіраўніцтва дзяржавы лепш, каб народ прыйшоў да скрыняў для галасавання раней, чым закіпіць яго розум абураны.

Потым будзе толькі горш

Такім чынам, галоўным праціўнікам, якія прымушаюць Лукашэнка упакорыць ганарыстасць і прышпорыў электаральны працэс, уяўляецца менавіта эканоміка - упартая, што ўжо не хоча падпарадкоўвацца дырэктывам і пагражае падкласці свінню ў самы непадыходны момант «экзамену перад народам», як прывык называць выбары кіраўнік дзяржавы.

Цяпер не будзе недахопу ў версіях, чаму вырашана наблізіць выбары, у тым ліку - версіях канспіралагічных (тыпу: Лукашэнка спяшаецца, таму што баіцца інтрыг Масквы; спяшаецца, таму што Пуцін можа пачаць вайну на Украіне, і інш.).

Аспрэчваць канспіралогію немагчыма. Але на сёння найбольш пераканаўчай выглядае менавіта эканамічная падаплёка. Яе адчуваюць на сваёй шкуры і пралетары, і прадпрымальнікі, і кухаркі, і пенсіянеры.

Глядзіце: Лукашэнка пры ўсім сваім папулізме не жадае зараз ісці на штучнае ўзніманне заробкаў, як гэта было ў 2010 годзе. Напэўна, дарадцы патлумачылі, што ўнутранага рэсурсу зусім няма, любое валюнтарысцкае рашэнне можа стаць каменьчыкам, які выкліча згубную лавіну. Верагодна, і Масква апынулася ў год цяперашніх выбараў больш скупай, чым спадзявалася беларускае кіраўніцтва.

Ці будуць рэформы пасля выбараў? На думку Прэйгермана, у многіх у апараце кіравання сфармавалася разуменне, што без структурных рэформаў не абысціся. Але паколькі вышэйшае кіраўніцтва кансерватыўна, «не варта чакаць, што пасля выбараў з'явіцца беларускі Бальцаровіч». Інакш кажучы, карт-бланш на радыкальныя рэформы ўрад, хай і абноўленае, не атрымае.

У любым выпадку – ці грымнуць хуткія эканамічныя рэформы, ці пачнуцца перамены па прынцыпе адсячэння хваста часткамі (другое хутчэй за) - народу трэба будзе памучацца.

Можна спрачацца аб версіях, але сам намер наблізіць выбары напэўна азначае, што пасля іх беларусам стане толькі горш. *(скарочана)*

Аляксандр Класкоўскі
Naviny.by

"ЗА СВАБОДУ ДУМКІ"

НІЛ ГІЛЕВІЧ – ЛАЎРЭАТ ПРЭМІІ ІМЯ ВАСІЛЯ БЫКАВА

20 чэрвеня адбылося ўручэнне прэміі "За свабоду думкі" імя Васіля Быкава. Сёлетнім лаўрэатам стаў народны паэт Беларусі Ніл Гілевіч.

Цырымонія ўганаравання традыцыйна праходзіць на малой радзіме Васіля Быкава - у вёсцы Бычкі Ушацкага раёна Віцебскай вобласці. Удзел у імпрэзе, якую вёў акцёр, вядучы "Падарожжаў дылетанта" Юрый Жыгамонт і падчас якой выступіў музыка Лявон Вольскі, удзел узялі каля 200 чалавек.

Сярод іх - такія вядомыя асобы, як былы старшыня Нацбанка, прафесар Станіслаў Багданкевіч, мастакі Алесь Марачкін, Мікола Купава і Алесь Пушкін, эканаміст Сяргей Чалы, бард Віктар Шалкевіч, гісторык Міхась Біч, паэты Андрэй Хадановіч і Міхась Скобла, перакладчык, грамадскі дзяяч Лявон Баршчэўскі, палітык Павел Севярынец, гісторык, прафесар Леанід Лыч, дэпутат Вярхоўнага Савету 13 склікання Андрэй Клімаў і г.д. Шмат хто з выступоўцаў чытаў вершы, у тым ліку Ніла Гілевіча.

На жаль, па стане здароўя лаўрэат прэміі "За свабоду думкі-2015" Ніл Гілевіч (паэту 83 гады) не здолеў прыехаць у Бычкі: узнагарода будзе перададзена яму пазней у Мінску. Але на мерапрыемстве прагучаў аўдыёвыступ паэта, у якім ён паразважаў пра місію носьбітаў свабодных думак.

"Праз усю гісторыю чалавецтва людзі, надзеленыя ў належнай меры пачуццём грамадзянскай годнасці, даражылі больш за ўсё свабодай думкі. Вядома, і людзі свету мастацтва – паэты, музыкі, жывапісцы, скульптары. А, можа, і ў першую чаргу яны, бо іхняя жыццёвая місія – выўляць сябе, сваю душу. Што, якую душу выўляеш, мастак? Душу свабоднага грамадзяніна ці душу халуя і лёкая? Каму служыш – праўдзе ці хлусні? – разважае Ніл Гілевіч. - Каму молішся – небу ці залатому цяльцу? Тут водападзел паміж творцамі сапраўднымі, вартымі людской павагі, і сервільнымі прыстасаванцамі ў мастацтве, якія на павагу свайго народу разлічваць не маюць права".

Ніл Гілевіч згадаў паэму "Курган" Янкі Купалы, радкі, у якіх гусляр адказвае дэспату-князю на загад праспяваць песню на ўцеху яго вяльможным гасцям: "Гуслям, княжа, не пішуць законаў"; "Сілен, княжа, караць, галаву сілен зняць, не скуеш толькі дум ланцугамі".

"Калі нашая сённяшняя моладзь будзе ўваходзіць у сталае жыццё з гэтым купалаўскім запаветам, нашу Бацькаўшчыну чакае вялікая прыгожая будучыня", - перакананы народны паэт Беларусі.

Таксама ён пачытаў нізку ўласных вершаў патрыятычна-грамадзянскай тэматыкі.

<u>Даведкава:</u>

Прэмія "За свабоду думкі" імя Васіля Быкава заснаваная лідарам Руху "За Свабоду" ў 2008 годзе. Ідэя ўзнікла пасля атрымання Аляксандрам Мілінкевічам прэміі "За свабоду думкі" імя Андрэя Сахарава, якую ўручае Еўрапарламент.

Прэміяй "За свабоду думкі" ўзнагароджваюцца асобы, якія праявілі сябе грамадскай і творчай дзейнасцю на карысць Беларусі і Свабоды.

Лаўрэатамі прэміі мінулымі гадамі станавіліся літаратары Рыгор Барадулін, Уладзімір Арлоў, палітык-літаратар Павел Севярынец, мастак Алесь Пушкін, краязнаўца Ада Райчонак, палітык-паэт Уладзімір Някляеў, музыка Лявон Вольскі і краязнаўца Алесь Белакоз, музыка Зміцер Вайцюшкевіч, мастак Алесь Марачкін, акцёр Віктар Шалкевіч.

"Лаўрэатаў прэміі "За свабоду думкі" вызначае не Рух "За Свабоду", а выбітныя людзі Беларусі. Спачатку, у 2008 годзе, быў складзены спіс з 50 найбольш вядомых лідараў думак, якія і вызначылі першых уладальнікаў прэміі. У наступныя гады імёны пераможцаў сталі называць лаўрэаты папярэдніх гадоў. Такім чынам, журы кожны год папаўняецца аўтарытэтнымі асобамі. Лічу такі прынцып вельмі справядлівым і аб'ектыўным", - кажа старшыня Руху "За Свабоду" Аляксандр Мілінкевіч.

Заснавальнік і рэдактар: Станкевіч Георгій Мікалаевіч

Адрас рэдакцыі: Бешанковіцкі раён, в. Старыя Ранчыцы, e-mail: stan62@list.ru, тэл. 60237, маб. +375292184739
Газета выдаецца з сакавіка 2005г.

Падпісана да друку 28.06.2015 у 16.50
Наклад: 290 асобнікаў.
Выдаецца адзін-два разы на месяц на беларускай і расійскай мовах.

Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы дзеля палемікі, не падзяляючы пазіцыі аўтараў.
Друкуецца на ўласным абсталяванні.
Распаўсюджваецца бясплатна дабраахвотнікамі.